

PhDr. Anna Mištinová

(Hodnocení školitele)

PhDr. Anna Mištinová pracuje v ÚRS od počátku osmdesátých let. Ve výuce se zpočátku věnovala hlavně praktickému jazyku, záhy však vypsala přednášku o hispanoamerické španělštině v Ústavu ibero-amerických studií, ujala se metodiky vyučování španělštině, vede několik jazykových seminářů, působí jako předsedkyně Asociace učitelů španělštiny a v neposlední řadě se pravidelně účastní různých konferencí, symposií a kongresů, a to doma i v zahraničí. Úspěch měla její přednáška o J. A. Komenském, pravidelně přispívala do sborníku *El Hispanismo en la República Checa*, uveřejnila velké množství příspěvků v ročence *Ibero-Americana Pragensia* a v jiných odborných časopisech, několik let působila jako tajemnice ÚRS a jako vedoucí hispanistické sekce ÚRS. Projevila se jako platná členka hispanistického oddělení zaměřená na dialektologii a na americké varianty španělštiny.

V disertační práci *Teoretické aspekty variantnosti slovní zásoby v americké španělštině (Diachronie a synchronie)* zhodnotila dlouhou zkušeností získané poznatky a odbornou kompetenci v oblasti hispanoamerické sociolingvistiky a lexikologie. Práce podává historicky orientovaný přehled o postupném vývoji názorů na povahu hispanoamerických areálních variant, jazykové situace v hispanoamerických zemích a o vlivech domorodých jazyků na španělštinu jednotlivých oblastí. Autorka poukázala na netotožnost jazykových variant s relativně pozdními státními celky, na neadekvátnost pojmu „dialekt“ v evropském slova smyslu, na složitost a zároveň oprávněnost pojmu „národní jazyk“ a na pluralitu norem charakterizující moderní sociolingvistické přístupy. Je si vědoma napětí, které vytváří na jedné straně tendence rozmanitých regionálních úzů k divergenci a na straně druhé konvergentní snaha uchovat jednotu jazyka z důvodů kulturních a historických (proces jazykové emancipace od metropolitní normy ve vědomí veřejnosti stále ještě probíhá pod heslem „jednota v rozmanitosti“, *unidad en la diversidad*), o svá práva se ucházejí i uživatelé nativních jazyků.

Vytváření slovníků amerikanismů má rovněž svá specifika: metodologicky se musí rozhodnout otázka, co je vlastně amerikanismus, oprávněná je existence nejen slovníků amerikanistických, nýbrž i slovníků národních a regionálních variant (mexikanismů, argentinismů, chilenismů atd., zahrnujících výpůjčky z nativních jazyků), společné rysy však vykazují i nadnárodní areály (laplatská oblast, andská oblast, karibská oblast, mesoamerická oblast, specifická je španělština v jižních oblastech Spojených států, prostoupená angličtinou (spanglish). V práci se řeší tyto otázky s přiměřeným nadhledem, jednotlivé poznatky se uvádějí do vzájemných vztahů, takže výsledkem je plastický obraz složité a rozporné jazykové situace.

Předložená disertace je nepochybně platným příspěvkem k poznání problematiky hispanoamerické slovní zásoby a jazykové situace v obecnějších rysech a jako takovou ji plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 10. června 2012

il, CSc.